

**UCHWAŁA NR XXXI/219/2026
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁEJ PISKIEJ**

z dnia 24 czerwca 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych
Gminy Biała Piska na lata 2026-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153, 1436, z 2026 r. poz. 252), art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, 1302, z 2026 r. poz. 203), w związku ze Strategią Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) przyjętej uchwałą nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r. (M.P. z 2022 r. poz. 767) oraz założeniami Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej przyjętego uchwałą nr 212 Rady Ministrów z dnia 26 października 2022 r. (M.P. z 2022 r. poz. 1171), Rada Miejska w Białej Piskiej uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Gminy Biała Piska na lata 2026-2028, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białej Piskiej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Białej Piskiej

Agnieszka Barbara Kowalczyk

PLAN DEINSTYTUCJONALIZACJI USŁUG SPOŁECZNYCH GMINY BIAŁA PISKA NA LATA 2026-2028

BIAŁA PISKA, 2026

Dokument opracowany przez:

Gmina Biała Piska

ul. Plac Adama Mickiewicza 25

12-230 Biała Piska

www.bialapiska.pl

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Marii Konopnickiej 4, 12-230 Biała Piska

www.mgopsbialapiska.pl

Przy wsparciu:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

ul. Głowackiego 17

10-447 Olsztyn

www.warmia.mazury.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP

I CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

ZASOBY ORGANIZACJI I LISTA USŁUG SPOŁECZNYCH

- 1.1 Diagnoza i potrzeby w obszarze wsparcia osób starszych, ich bliskich i rodzin
- 1.2 Diagnoza i potrzeby w obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami, ich bliskich i rodzin
- 1.3 Diagnoza i potrzeby w obszarze wsparcia osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością
- 1.4 Diagnoza i potrzeby w obszarze wsparcia osób w kryzysie zdrowia psychicznego ich bliskich i rodzin,
- 1.5 Diagnoza i potrzeby w obszarze wsparcia dziecka i rodziny

II. CZĘŚĆ OPERACYJNA

2.1 Cele deinstytucjonalizacji

CEL 1 Wzmocnione usług dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami, ich bliskich i rodzin

CEL 2 Dostępne wsparcie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego oraz ich rodzin

CEL 3 Rozwój usług społecznych wspierających rodziny z dziećmi, w tym dzieci z niepełnosprawnościami

CEL 4 Rozwój zintegrowanego systemu usług społecznych w środowisku lokalnym

2.2 Sposób monitorowania Planu

ZAKOŃCZENIE

WSTĘP

Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych (LPDI) Gminy Biała Piska stanowi odpowiedź na rosnące potrzeby mieszkańców wymagających wsparcia oraz na wyzwania demograficzne, ekonomiczne i organizacyjne, z jakimi mierzy się samorząd. Dokument ten wynika bezpośrednio z kierunków wyznaczonych w ogólnopolskich wytycznych dotyczących tworzenia planów deinstytucjonalizacji usług społecznych oraz z założeń Warmińsko-Mazurskiego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji.

Wskazane dokumenty wprowadzają systemową zmianę podejścia do organizacji wsparcia – od modelu opartego na opiece instytucjonalnej do modelu środowiskowego, zintegrowanego i skoncentrowanego na osobie. Zakładają one rozwój usług w miejscu zamieszkania, w społeczności lokalnej, przy jednoczesnym ograniczaniu kierowania mieszkańców do placówek całodobowych. Plan DI Gminy Biała Piska stanowi lokalne wdrożenie tych założeń – uwzględnia specyfikę gminy wiejskiej, jej zasoby, strukturę demograficzną oraz zdiagnozowane potrzeby mieszkańców.

Deinstytucjonalizacja oznacza stopniowe przechodzenie od opieki opartej na placówkach całodobowych do zróżnicowanych, dostępnych i zindywidualizowanych usług świadczonych w środowisku lokalnym – w miejscu zamieszkania osoby lub w formach dziennych i wspieranych. Jej celem jest wzmacnianie samodzielności, podmiotowości i integracji społecznej mieszkańców, przy jednoczesnym racjonalnym gospodarowaniu środkami publicznymi.

LPDI został opracowany w oparciu o analizę danych zastanych za lata 2020–2024, obejmujących w szczególności: Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, sprawozdania ośrodka pomocy społecznej, dane GUS, informacje z realizacji programów osłonowych i resortowych oraz dane dotyczące współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Gminy Biała Piska został opracowany w okresie od września 2025 do lutego 2026, w trybie ekspercko-partycypacyjnym, zgodnym z ogólnopolskimi wytycznymi dotyczącymi tworzenia planów DI oraz założeniami Warmińsko-Mazurskiego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji.

Prace nad dokumentem prowadzone były przez zespół, w skład którego weszli przedstawiciele podmiotów publicznych, jednostek samorządu terytorialnego, instytucji pomocy i integracji społecznej, podmiotów niepublicznych oraz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy i powiatu. Umożliwiło to wieloaspektowe spojrzenie na potrzeby mieszkańców oraz realne możliwości rozwoju usług środowiskowych.

W toku prac zorganizowano spotkanie warsztatowe zespołu, podczas którego analizowano dane diagnostyczne, identyfikowano kluczowe problemy, bariery deinstytucjonalizacji oraz wypracowywano propozycje kierunków działań i nowych usług.

Warsztat miał charakter roboczy i partycypacyjny – jego efektem było określenie priorytetowych potrzeb w pięciu obszarach: seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie bezdomności, osób w kryzysie zdrowia psychicznego oraz rodzin z dziećmi. Umożliwiono zgłaszanie uwag i propozycji zarówno w trakcie spotkania warsztatowego, jak i w trybie konsultacji mailowych.

Struktura Planu obejmuje część diagnostyczną oraz operacyjną. W części diagnostycznej przedstawiono skalę potrzeb w pięciu kluczowych obszarach: seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie bezdomności, osób w kryzysie zdrowia psychicznego oraz rodzin z dziećmi. Część operacyjna wyznacza kierunki rozwoju usług środowiskowych, działania towarzyszące oraz mechanizmy monitorowania.

Plan pozostaje również spójny z Warmińsko-Mazurskim Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji, który podkreśla potrzebę rozwoju usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, asystencji osobistej, mieszkań wspomaganych, usług wytchnieniowych oraz koordynacji usług w modelu zintegrowanym. Dokument gminny stanowi więc operacyjne przełożenie regionalnych priorytetów na poziom lokalny.

I. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Analiza danych dotyczących korzystania z instytucjonalnych form wsparcia społecznego stanowi istotny element diagnozy sytuacji społecznej w gminie Biała Piska. Jednym z mierników zapotrzebowania na całodobową opiekę instytucjonalną jest liczba osób kierowanych do domów pomocy społecznej (DPS). Dane zaprezentowane w Tabeli 1 wskazują, że w latach 2020–2023 liczba osób kierowanych przez gminę do DPS utrzymywała się na stosunkowo niskim poziomie, jednak wykazywała tendencję wzrostową w latach 2022–2023. W analizowanym okresie liczba skierowań wzrosła z 2 osób w latach 2020–2021 do 4 osób w latach 2022–2023. W roku 2024 nie odnotowano nowych skierowań do domów pomocy społecznej.

W strukturze osób kierowanych do DPS dominowały osoby w podeszłym wieku oraz osoby przewlekle somatycznie chore. W mniejszym stopniu występowały skierowania dotyczące osób przewlekle psychicznie chorych oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną. Dane te wskazują, że głównym czynnikiem powodującym konieczność kierowania mieszkańców gminy do instytucjonalnych form opieki są problemy zdrowotne oraz postępujące ograniczenia w samodzielnym funkcjonowaniu związane z procesem starzenia się populacji. Stabilna liczba mieszkańców DPS wynika z długotrwałego charakteru pobytu w tych placówkach

Jednocześnie należy podkreślić, że brak nowych skierowań w 2024 roku nie oznacza zmniejszenia zapotrzebowania na opiekę całodobową. Analiza liczby osób przebywających w domach pomocy społecznej oraz kosztów ponoszonych przez gminę wskazuje na utrzymywanie się znaczącego obciążenia finansowego budżetu gminy z tego tytułu.

Tabela 1: Osoby skierowane do domów pomocy społecznej z terenu gminy

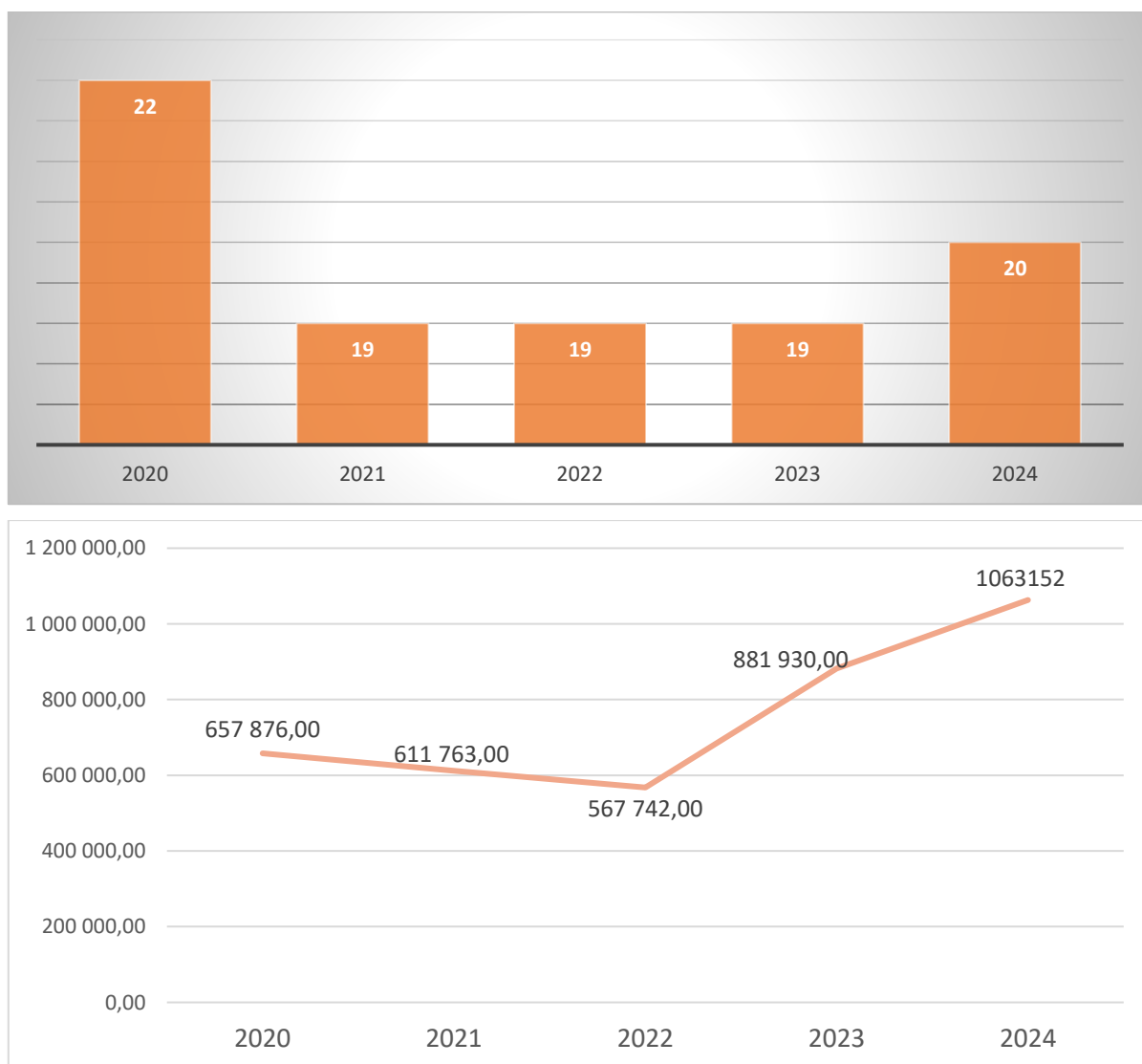
Rok	Ogółem osób skierowanych przez gminy w roku:	w tym dla osób w podeszłym wieku, dla osób przewlekle somatycznie chorych	w tym dla osób przewlekle psychicznie chorych	w tym dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	w tym dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami
2020	2	2	0	0	0
2021	2	1	1	0	0
2022	4	2	2	0	0
2023	4	2	1	1	0
2024	0	0	0	0	0

Dane: opracowanie na podstawie danych gminnych MGOPS

Jak przedstawiono na Wykresie 2, liczba mieszkańców gminy Biała Piska przebywających w domach pomocy społecznej i objętych współfinansowaniem przez gminę utrzymuje się na

zbliżonym poziomie w całym analizowanym okresie i wynosi od 19 do 22 osób rocznie. Pomimo względnej stabilizacji liczby mieszkańców DPS, obserwowany jest wyraźny wzrost kosztów ponoszonych przez gminę. W latach 2020–2024 wydatki gminy na pokrycie kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej wzrosły z 657 876 zł do 1 063 152 zł. Oznacza to wzrost o ponad 60% w analizowanym okresie. Tendencja ta wynika przede wszystkim ze wzrostu średnich kosztów utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej oraz z rosnącego zapotrzebowania na opiekę długoterminową.

Wykres 2 : Odpłatność gminy za pobyty osób w domach pomocy społecznej

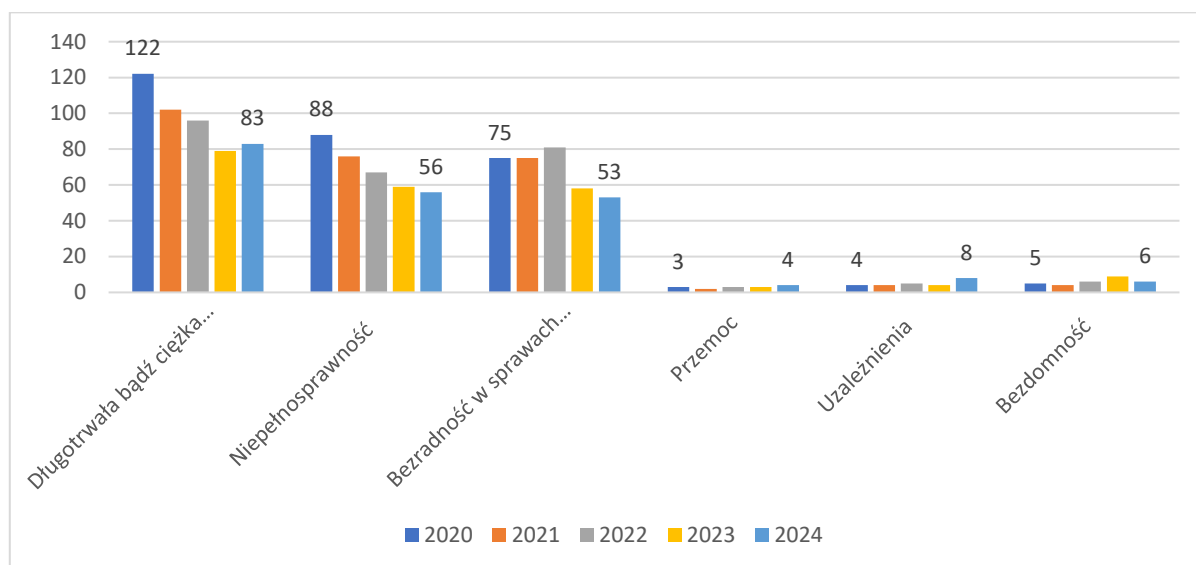

Dane: OZPS, opracowanie na podstawie danych gminnych MGOPS

Analiza przyczyn korzystania z pomocy społecznej w gminie wskazuje, że najczęściej występującymi przesłankami udzielania wsparcia są długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność (Tabela 3). W latach 2020–2024 liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu długotrwałej choroby zmniejszyła się ze 122 do 83, natomiast liczba rodzin objętych wsparciem z powodu niepełnosprawności spadła z 88 do 56. Spadek ten może wynikać zarówno ze zmian

demograficznych, jak i z częściowego przejmowania funkcji opiekuńczych przez system świadczeń rodzinnych lub inne formy wsparcia.

Wykres 3: Przyczyny korzystania z pomocy społecznej w gminie

Dane: OZPS, opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

Jednocześnie w analizowanym okresie utrzymuje się obecność problemów społecznych związanych z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnieniami czy przemocą domową. Choć ich skala pozostaje stosunkowo niewielka w porównaniu z problemami zdrowotnymi, stanowią one istotny obszar działań systemu pomocy społecznej i wymagają dalszego rozwijania usług środowiskowych oraz profilaktycznych.

Wyniki wskazują, że jednym z kluczowych wyzwań dla systemu wsparcia społecznego w gminie Biała Piska jest rozwijanie usług świadczonych w środowisku lokalnym, które umożliwiają osobom starszym, chorym i z niepełnosprawnościami jak najdłuższe pozostawanie w miejscu zamieszkania. Rozwój usług opiekuńczych, asystenckich oraz wsparcia środowiskowego może przyczynić się do ograniczenia konieczności korzystania z opieki instytucjonalnej oraz do racjonalizacji wydatków ponoszonych przez gminę.

ZASOBY ORGANIZACJI I LISTA USŁUG SPOŁECZNYCH

System usług społecznych na terenie gminy Biała Piska opiera się na współpracy instytucji publicznych, podmiotów niepublicznych oraz organizacji pozarządowych, które realizują zadania z zakresu polityki społecznej, zdrowia, edukacji, integracji społecznej oraz aktywizacji mieszkańców. Zasoby te stanowią podstawę lokalnego systemu wsparcia i umożliwiają realizację działań skierowanych do różnych grup mieszkańców, w szczególności rodzin z dziećmi, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.

Kluczową rolę w organizowaniu i koordynowaniu usług społecznych pełni Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej. Do podstawowych usług realizowanych przez tę instytucję należą przede wszystkim praca socjalna, wsparcie rodzin przeżywających trudności poprzez usługę asystenta rodziny, organizowanie usług opiekuńczych oraz usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, a także działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny. Ośrodek prowadzi również działania informacyjne, diagnostyczne oraz wspierające w zakresie pomocy społecznej, pełniąc funkcję pierwszego kontaktu dla mieszkańców potrzebujących wsparcia.

Istotnym elementem systemu usług społecznych są także podmioty działające w obszarze ochrony zdrowia. Na terenie gminy funkcjonują poradnie podstawowej opieki zdrowotnej, poradnie specjalistyczne oraz gabinety stomatologiczne zapewniające mieszkańcom dostęp do podstawowych świadczeń medycznych finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia. Dodatkowo usługi w zakresie opieki pielęgniarstwa oraz rehabilitacji świadczone są m.in. przez Stację Opieki Caritas oraz Stację Socjalną prowadzoną przez Ewangelickie Stowarzyszenie BETEL, które wspierają osoby wymagające długoterminowej opieki zdrowotnej i rehabilitacyjnej.

Znaczącą rolę w systemie wsparcia społecznego odgrywają także instytucje edukacyjne i kulturalne działające na terenie gminy. Szkoły podstawowe oraz przedszkole zapewniają dzieciom dostęp do edukacji oraz wsparcia specjalistycznego, w tym m.in. pomocy pedagoga, pedagoga specjalnego, logopedy czy terapeuty pedagogicznego. Jednocześnie instytucje te pełnią funkcję środowiskowego wsparcia dla rodzin, umożliwiając identyfikację problemów wychowawczych i rozwojowych dzieci. Uzupełnieniem oferty edukacyjnej są działania realizowane przez Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, które organizują zajęcia rozwijające zainteresowania, działania integracyjne oraz wydarzenia kulturalne dla mieszkańców w różnym wieku.

Ważnym elementem lokalnej infrastruktury społecznej są również podmioty realizujące działania w obszarze aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców. Do takich instytucji należy m.in. Centrum Integracji Społecznej, które prowadzi działania reintegracyjne oraz wspiera osoby pozostające poza rynkiem pracy w powrocie do aktywności społecznej i zawodowej. Wsparcie dla mieszkańców obejmuje również działania z zakresu profilaktyki uzależnień, poradnictwa oraz konsultacji specjalistycznych realizowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Uzupełnieniem systemu usług społecznych są działania realizowane w przestrzeni lokalnej poprzez sieć świetlic wiejskich, obiektów sportowych oraz inicjatyw społeczno-kulturalnych organizowanych na terenie gminy. Stanowią one ważny element integracji społecznej mieszkańców, sprzyjają budowaniu więzi społecznych oraz umożliwiają prowadzenie działań profilaktycznych i aktywizujących.

**Tabela 4: Lista usług społecznych gminy Biała Piska grudzień 2025 r.
sporządzona zgodnie z art. 2.1 ustawy o usługach społecznych realizowanych przez MGOPS**

ZAKRES USŁUGI Art. 2.1 ustawy	USŁUGA	Usługodawca	Odbiorcy	Kontakt	Dni i godziny dostępności	Warunki dodatkowe/ odpłatność
1. Polityka prorodzinna	Karta Dużej Rodziny	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Rodziny z minimum 3 dzieci	87 423 97 24	Pon.-piątek 7.00-15.00	Nieodpłatne, wymaga zgłoszenia
2.Wspieranie rodziny 4. Pomoc społeczna	Praca socjalna		Dorośli, Seniorzy, Rodziny z dziećmi	87 423 97 24		Nieodpłatne, wymaga zgłoszenia
2.Wspieranie rodziny	Asystent rodziny		Rodziny z dziećmi przeżywające trudności	87 423 97 24	Pon.-piątek 7.00-15.00 i wg potrzeb rodzin	Nieodpłatne, wymaga zgłoszenia
2.Wspieranie rodziny 4. Pomoc społeczna	Poradnictwo, osobom z problemem przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy MGOPS w Białej Piskiej, ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Osoby i rodziny doznające przemocy lub zagrożone przemocą	87 423 97 24	Pon.-piątek 7.00-15.00	Nieodpłatne, wymaga zgłoszenia telefonicznego lub osobistego

4. Pomoc społeczna 6.Wspierania osób niepełnosprawnych	Asystent osobisty osób z niepełnosprawnością	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Dorośle osoby z niepełnosprawnością	87 423 97 24	Pon.-piątek 7.00-15.00	Nieodpłatne, częściowo płatne wymaga zgłoszenia telefonicznego lub osobistego wymaga kwalifikacji i skierowania
4. Pomoc społeczna 6.Wspierania osób niepełnosprawnych	Usługi opiekuńcze	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Dorośle osoby z niepełnosprawnością	87 423 97 24	Pon.-piątek 7.00-15.00	Nieodpłatne, wymaga zgłoszenia telefonicznego lub osobistego wymaga kwalifikacji i skierowania
5. Promocja i ochrona zdrowia	Wsparcie żywnościowe	Stacja Opieki Caritas Diecezji Łłckiej w Białej Piskiej ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Osoby potrzebujące wsparcia	87 423 94 13	Pon.-piątek 7.00-15.00	Nieodpłatne
5. Promocja i ochrona zdrowia	Rehabilitacja	Stacja Opieki Caritas Diecezji Łłckiej w Białej Piskiej ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Osoby potrzebujące wsparcia	87 423 94 13	Pon.-piątek 7.00-15.00	Nieodpłatne
5. Promocja i ochrona zdrowia	Konsultacje w zakresie: uzależnień, przemocy	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Białej Piskiej ul. Sikorskiego 21A 12-230 Biała Piska	Osoby uzależnione, ich rodziny	87 425 90 34	Pon.-piątek 7.00-15.00	Nieodpłatne, wymaga zgłoszenia telefonicznego lub osobistego

5. Promocja i ochrona zdrowia	Konsultacje i diagnozy, lekarza rodzinnego,	MEDAR 2.0 Szymkiewicz i Sołyga Spółka Jawna ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Osoby potrzebujące konsultacji	789 177 303	Pon.-piątek 8.00-18.00	Nieodpłatnie, w ramach NFZ
		NZOO Poradnia Medycyny Rodzinnej Danuta Zofia Pawlicka ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska		87 425 92 55	Pon.-piątek 7.00-15.00	
		NZOO „Poradnia Zdrowia Rodziny” Krystyna Skarzyńska ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska		502 856 450	Pon.-piątek 7.00-15.00	
5. Promocja i ochrona zdrowia	Opieka pielęgnarska	Stacja Socjalna w Białej Piskiej Ewangelickie Stowarzyszenie BETEL ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Osoby potrzebujące wsparcia oraz profesjonalnej pomocy w leczeniu ran i odleżyn i innych medycznych czynności	530 331 394	Pon.-piątek 9.00-15.00	Nieodpłatnie, w ramach NFZ
5. Promocja i ochrona zdrowia	Opieka położnej	SPZOO Szpital Powiatowy w Pisz Poradnia ginekologiczno-położnicza ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Osoby potrzebujące konsultacji	726 440 111	Wt. - śr. 9.00-14.00	Nieodpłatnie, w ramach NFZ

5. Promocja i ochrona zdrowia	Diagnostyka i leczenie stomatologiczne	Poradnia stomatologiczna. Stomatologia Gumińscy Joanna Gumińska, Katarzyna Gumińska S.C. Ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Osoby potrzebujące konsultacji	87 423 98 94	Pon., śr., pt. 8.00-12.00 Wt., czw. 14.00-18.00	Nieodpłatnie, w ramach NFZ Odpłatnie prywatnie
6. Wspierania osób niepełnosprawnych	Usługi opiekuńcze	Centrum Integracji Społecznej Betel Ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Dorośle osoby z niepełnosprawnością	516 698 400	Pon.-piątek 7.00-15.00	odpłatne, wymaga zgłoszenia telefonicznego lub osobistego
7. Edukacja publiczna	Zajęcia edukacyjne szkoły podstawowej Opieka świetlicowa Usługi Pedagoga Pedagoga specjalnego Logopedy Terapeuty pedagogicznego Doradcy zawodowego	Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Białej Piskiej Ul. Moniuszki 7 12-230 Biała Piska	Dzieci i ich rodzice	Sekretariat 87 423 99 45	Poniedziałek-Piątek 8.00-16.00 zgodnie z kalendarzem roku szkolnego	Nieodpłatnie
7. Edukacja publiczna	Zajęcia edukacyjne szkoły podstawowej Opieka świetlicowa Usługi Pedagoga	Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Białej Piskiej Ul. Kajki 1 12-230 Biała Piska	Dzieci i ich rodzice	Sekretariat 87 423 90 16	Poniedziałek-Piątek 8.00-16.00 zgodnie z kalendarzem roku szkolnego	Nieodpłatnie

7. Edukacja publiczna	Dzienna opieka, przedszkolna nad dziećmi od 3-6 roku życia	Miejskie Przedszkole w Białej Piskiej Ul. Moniuszki 7 12-230 Biała Piska	Placówka dla dzieci 3-6 lat	Sekretariat 87 423 90 68	Poniedziałek-Piątek 7.00-17.00 zgodnie z kalendarzem roku szkolnego	Odpłatnie
8. Przeciwdziałanie bezrobociu	Zajęcia i poradnictwo dot. powrotu na rynek pracy	Centrum Integracji Społecznej Betel Ul. Konopnickiej 4 12-230 Biała Piska	Dorośli, młodzież	516 698 400	Pon.-piątek 7.00-15.00	Nieodpłatnie
9. Kultura	Wypożyczanie książek	Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Białej Piskiej Ul. Sikorskiego 4 12-230 Biała Piska	Dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy	87 423 92 07	Pon.-piątek 9.00-17.00 Sobota 8.00-13.00	Nieodpłatnie
9. Kultura	Zajęcia rozwijające zainteresowania	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Białej Piskiej Ul. Sikorskiego 4 12-230 Biała Piska	Dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy	87 423 91 27	Pon.-piątek 9.00-17.00 Sobota 8.00-13.00	Nieodpłatnie/ odpłatnie
9. Kultura	Organizacja czasu wolnego dla seniorów	Polski Związek Emerytów i Rencistów Koło Emerytów nr 1 Koło Emerytów nr 2 w Białej Piskiej Ul. Kościuszki 23 12-230 Biała Piska	Seniorzy	Wg indywidualnych kontaktów	Wg ustalonych zajęć i spotkań	Nieodpłatnie/ odpłatnie
9. Kultura	Spotkania społeczności	OSP w Białej Piskiej Ul. Sikorskiego 4 12-230 Biała Piska	Społeczność lokalna	87 423 98 58	Wg umówionych zajęć, spotkań i imprez	Nieodpłatnie lub odpłatnie, kontakt telefoniczny

10.Kultura fizyczna i turystyka	Zajęcia organizacji czasu wolnego w świetlicach i miejscach rekreacji	Świetlica w Bełczącu, Świetlica w Bemowie Piskim, Świetlica w Dmusach, SCK w Drygałach, Świetlica w Kaliszkach, Świetlica w Komorowie, Świetlica w Kowalewie, Świetlica w Kózkach, Świetlica w Kruszewie, Świetlica w Kumielsku, Świetlica w Myszkach, Świetlica w Nowych Drygałach, Świetlica w Orłowie, Świetlica w Pogorzeli Wielkiej, Świetlica w Radysach, Świetlica w Rakowie Małym, Świetlica w Rogalach Wielkich, Świetlica w Rudzie, Świetlica w Skarżynie, Świetlica w Sokołach Jeziornych, Świetlica w Sulimach, Świetlica w Szkodach, Świetlica w Szymkach, Świetlica w Świdrach Kościelnych, Świetlica w Wojnach, Świetlica w Zalesiu	Społeczność lokalna	Wg indywidualnych kontaktów	Wg umówionych zajęć, spotkań, imprez	Nieodpłatnie lub odpłatnie, kontakt telefoniczny
---------------------------------	--	---	---------------------	-----------------------------	--------------------------------------	--

10.Kultura fizyczna i turystyka	Zajęcia sportowe	Boiska Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Białej Piskiej Szkoła Podstawowa im. S. Palczewskiego w Drygajach	Dzieci, młodzież, osoby dorosłe	Wg indywidualnych kontaktów	Wg umówionych zajęć	Nieodpłatnie/odpłatnie
10.Kultura fizyczna i turystyka	Zajęcia sportowe	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół” MLKS „Znicz” Biała Piska	Dzieci, młodzież, osoby dorosłe	Wg indywidualnych kontaktów	Wg umówionych zajęć	Nieodpłatnie/odpłatnie
11. Pobudzanie aktywności obywatelskiej	Organizacja czasu wolnego dla dorosłych wg zapotrzebowania i warsztatów	Koła Gospodyń Wiejskich w Nitkach, Koła Gospodyń Wiejskich w Drygajach, Koła Gospodyń Wiejskich w Bemowie Piskim, Koła Gospodyń Wiejskich w Komorowie, Koła Gospodyń Wiejskich w Szkodach, Koła Gospodyń Wiejskich w Pawłocinie,	Dzieci, młodzież, osoby dorosłe	Wg indywidualnych kontaktów	Wg ustalonych warsztatów i zajęć w kołach	Wg Regulaminu, nieodpłatnie lub odpłatnie, kontakt telefoniczny

		Koła Gospodyń Wiejskich w Giętkich, Koła Gospodyń Wiejskich w Rakowie Małym, Koła Gospodyń Wiejskich w Kowalewie, Koła Gospodyń Wiejskich w Świdrach Kościelnych				
11. Pobudzenie aktywności obywatelskiej	Wolontariat szkolny	Szkolne Koła Caritas przy Szkole Podstawowej im. T. Kościuszki Ul. Moniuszki 7 12-230 Biała Piska	Dzieci i ich rodzice	Wg indywidualnych kontaktów z opiekunem szkolnym	Wg potrzeb i ustalonych harmonogramów	Nieodpłatnie
11. Pobudzenie aktywności obywatelskiej	Szkolenia i warsztaty związane z kultywowaniem tradycji i obyczajów wsi i regionu	Stowarzyszenie Rozwoju i Integracja Środowisk Wiejskich w gminie Biała Piska Kowalewo 5	Dorośli	Wg indywidualnych kontaktów	Wg ustalonych warsztatów i zajęć w kołach	Nieodpłatnie lub odpłatnie, kontakt telefoniczny

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Obok instytucji publicznych oraz podmiotów niepublicznych istotną rolę w systemie wsparcia społecznego pełnią organizacje pozarządowe oraz podmioty ekonomii społecznej działające na terenie gminy. Ich działalność stanowi ważne uzupełnienie oferty instytucjonalnej, szczególnie w obszarze integracji społecznej, aktywizacji mieszkańców oraz organizowania czasu wolnego dla różnych grup społecznych. Organizacje te często działają w bezpośrednim kontakcie ze społecznością lokalną, dzięki czemu są w stanie szybciej identyfikować pojawiające się potrzeby społeczne oraz reagować na nie poprzez inicjowanie oddolnych działań społecznych.

Na terenie gminy funkcjonuje łącznie 32 podmioty społeczne, w tym 22 organizacje pozarządowe wpisane do KRS (4 w likwidacji) oraz 10 kół gospodyń wiejskich wpisanych do rejestru ARiMR. Podmioty te realizują działania w różnych obszarach życia społecznego, w szczególności w zakresie aktywizacji mieszkańców, integracji międzypokoleniowej, rozwoju kultury lokalnej oraz wspierania inicjatyw społecznych. Szczególną rolę w tym zakresie odgrywają również koła gospodyń wiejskich, które poprzez organizację wydarzeń lokalnych, warsztatów oraz działań integracyjnych wzmacniają kapitał społeczny oraz aktywność mieszkańców w społecznościach wiejskich.

"TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ GMINY BIAŁA PISKA"	BIAŁA PISKA
GMINNE ZRZESZENIE LUDOWE ZESPOŁY SPORTOWE W BIAŁEJ PISKIEJ	BIAŁA PISKA
MIEJSKI LUDOWY KLUB SPORTOWY "ZNICZ" W BIAŁEJ PISKIEJ	BIAŁA PISKA
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W BIAŁEJ PISKIEJ	BIAŁA PISKA
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W DRYGAŁACH	DRYGAŁY
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W KRUSZEWIE	KRUSZEWO
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W KUMIELSKU	KUMIELSK
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W SKARŻYNIE	SKARŻYN
STOWARZYSZENIE "Q PRZYSZŁOŚCI"	BIAŁA PISKA
STOWARZYSZENIE POMOCNY ŻAGIEL	KALISZKI
STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ 9 PUŁKU STRZELCÓW KONNYCH SZWADRON	BIAŁA PISKA
STOWARZYSZENIE ROZWOJU I INTEGRACJI ŚRODOWISK WIEJSKICH W GMINIE BIAŁA PISKA	KOWALEWO
STOWARZYSZENIE WSPIERANIA INICJATYW OŚWIATOWYCH PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ W BIAŁEJ PISKIEJ	BIAŁA PISKA
TOWARZYSTWO GOSPODARCZE MIASTA I GMINY BIAŁA PISKA	BIAŁA PISKA
ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁEJ PISKIEJ	BIAŁA PISKA
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W DRYGAŁACH	Drygały
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W SZKODACH	Szkody
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W RAKOWIE MAŁYM	Rakowo Małe
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W NITKACH "NITECZKI"	Nitki
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W KOMOROWIE "KOMOROWSKA SŁODYCZ"	Komorowo
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH "PAWŁOCIŃSKIE SKARBY"	Pawłocin

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH "CHABRY Z POLIGONU" W BEMOWIE PISKIM
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH "ŚWIDERKI" W ŚWIDRACH KOŚCIELNYCH
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W GIĘTKICH
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W KOWALEWIE "MAZURY"

Bemowo Piskie
Świdry Kościelne
Giętkie
Kowalewo

Zidentyfikowane zasoby instytucjonalne oraz oferta usług społecznych realizowanych na terenie gminy stanowią istotną podstawę do planowania dalszego rozwoju systemu wsparcia społecznego. Jednocześnie kierunki rozwoju usług oraz działań podejmowanych na poziomie lokalnym wynikają nie tylko z diagnozy sytuacji społecznej, ale również z zapisów obowiązujących dokumentów strategicznych i programowych realizowanych w gminie. Dokumenty te określają priorytetowe obszary działań w zakresie polityki społecznej, profilaktyki, wsparcia rodzin, przeciwdziałania przemocy oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W celu zapewnienia spójności planowanych działań z lokalnymi dokumentami strategicznymi przeprowadzono analizę zapisów najważniejszych programów i strategii obowiązujących w gminie. Wyniki tej analizy przedstawiono w Tabeli 5, która wskazuje rekomendacje dotyczące rozwoju usług społecznych w poszczególnych obszarach objętych planem deinstytucjonalizacji.

Tabela 5: Rekomendacje do LPDI wynikające z dokumentów strategicznych i programowych

Dokumenty	Obszar 1: Seniorzy	Obszar 2: Osoby z Niepełnosprawnościami	Obszar 3: Osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone bezdomnością	Obszar 4: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	Obszar 5: Rodziny z dziećmi, w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami
1. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	x	x	x	x	x
2. Program Wsparcia Rodziny					x
3. Program Przeciwdziałania Przemocy	x	x	x	x	x
4. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych/Uzależnień	x	x	x	x	x
5. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy odzppiw	x	x	x	x	x
6. Lokalny Program Rewitalizacji	x				x

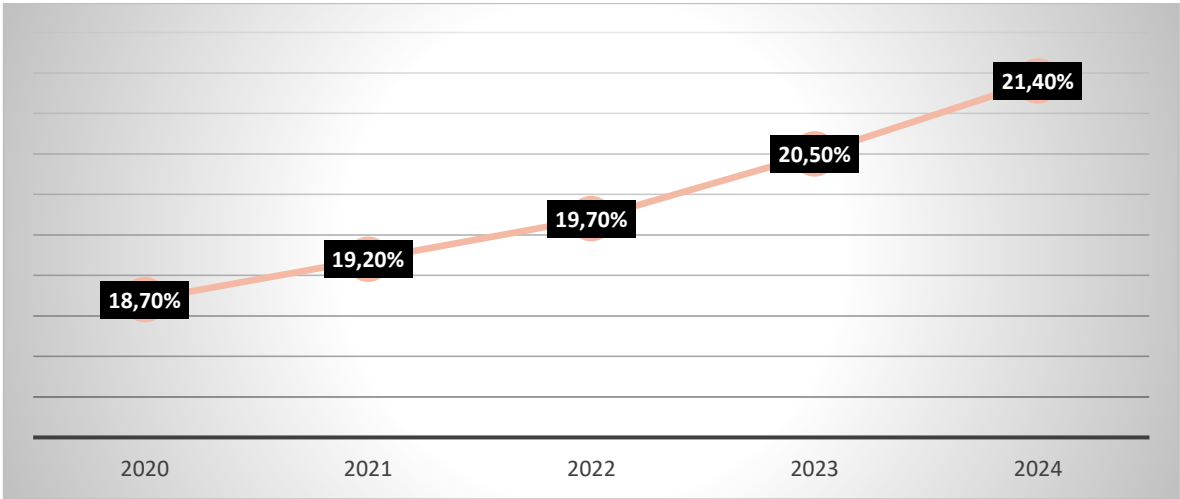
Kolejne podrozdziały dokumentu przedstawiają szczegółową diagnozę sytuacji oraz identyfikację potrzeb w poszczególnych obszarach wsparcia objętych planem, tj. w zakresie usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością, osób w kryzysie zdrowia psychicznego oraz rodzin z dziećmi, w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami.

Analiza obejmuje zarówno dane statystyczne, jak i informacje dotyczące dostępnych usług oraz zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców gminy, stanowiąc podstawę do planowania kierunków rozwoju usług społecznych w kolejnych latach.

1.1 DIAGNOZA I POTRZEBY WSPARCIA OSÓB STARSZYCH, ICH BLISKICH I RODZIN

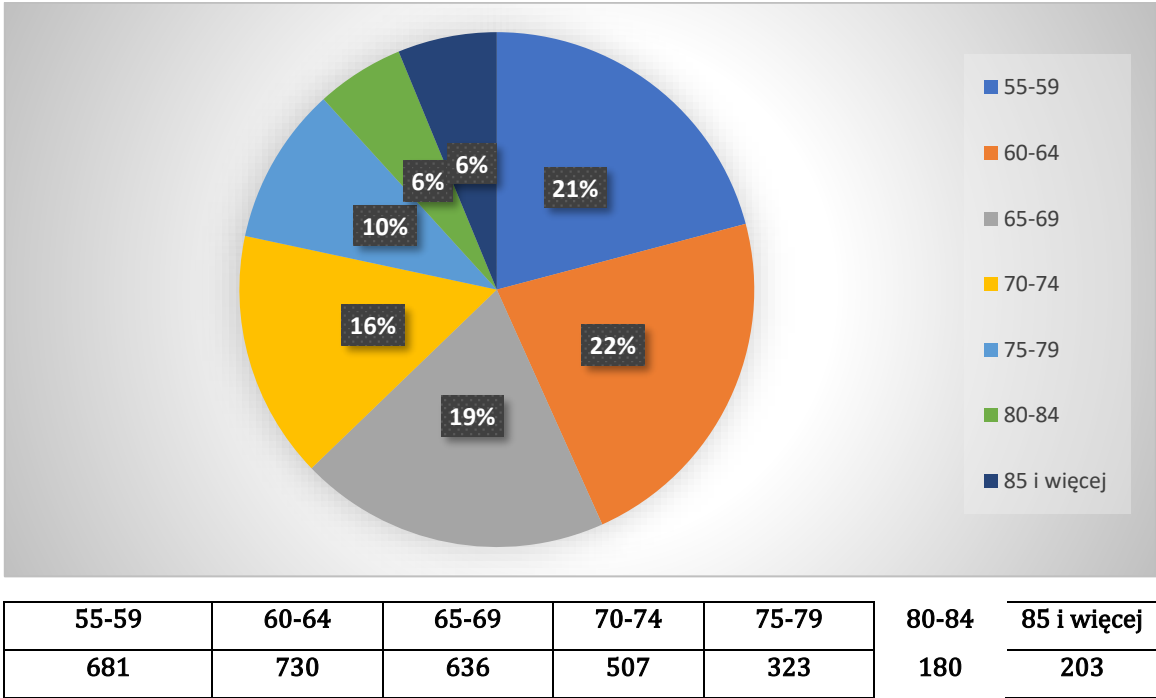
Tabela i wykres S1: Liczba osób po 60 roku życia w gminie

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Ogółem mieszkańców	10831	10688	10557	10354	10306
% udział osób starszych w strukturze wiekowej	18,7%	19,2%	19,7%	20,5%	21,4%

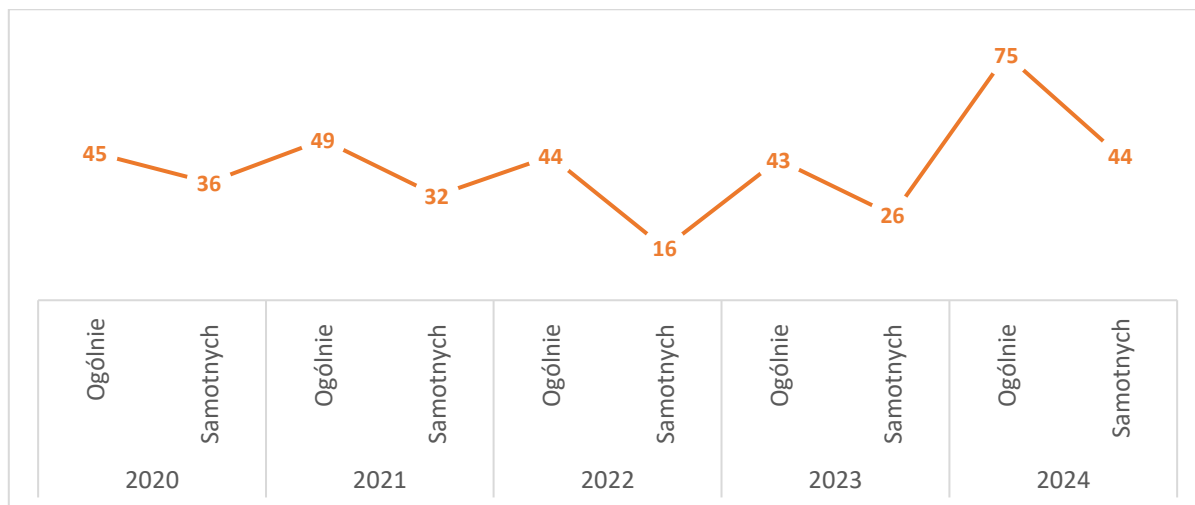

Dane: Główny Urząd Statystyczny, BDL GUS

Wykres S2: Osoby w gminie w grupach wiekowych w 2024 roku (pow. 60 lat **2579 osób**)

Wykres i tabela S3: Osoby po 60 roku życia objęte wsparciem finansowym pomocy społecznej

2020		2021		2022		2023		2024	
Ogólnie	Samotnych	Ogólnie	Samotnych	Ogólnie	Samotnych	Ogólnie	Samotnych	Ogólnie	Samotnych
45	36	49	32	44	16	43	26	75	44

Dane: Sprawdzanie MRPIPS 03 roczne

Tabela 4: Osoby skierowane do domów pomocy społecznej dla starszych, przewlekle somatycznie chorych w Gminie

Rok	Ogółem osób skierowanych przez gminy w roku:	w tym dla osób w podeszłym wieku, dla osób przewlekle somatycznie chorych
2020	2	2
2021	2	1
2022	4	2
2023	4	2
2024	0	0

Tabela S5 : Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS dla osób starszych, przewlekle somatycznie chorych na terenie powiatu oraz z których korzystali mieszkańcy gminy w 2024 roku

Wyszczególnienie	Koszt
DPS Giżycko	5374,00 zł
DPS Wydminy	5550,00 zł
DPS Kętrzyn	5900,00 zł

Dane: Dzienniki urzędowe województwa warmińsko-mazurskiego w sprawie ustalenia średnio miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej oraz DPS Wydminy

Tabela S6: Wsparcie środowiskowe seniorów w 2024 roku

Usługi	Gmina
	Liczba osób
Usługi opiekuńcze	28
AOOZN	5
Koszt	78 200
	/33 osoby/12 m-cy = 197 zł średnio koszt na 1 osobę/m-c

Dane: opracowanie własne, ops OZPS i sprawozdania MGOPS

WNIOSKI, TENDENCJE I PROGNOZY

1. Postępujący proces starzenia się populacji gminy.

W latach 2020–2024 udział osób powyżej 60 roku życia w strukturze demograficznej gminy wzrósł z 18,7% do 21,4%, przy jednoczesnym spadku ogólnej liczby mieszkańców. Oznacza to systematyczne zwiększanie się udziału osób starszych w populacji gminy oraz pogłębianie się procesu starzenia demograficznego.

2. Wzrost liczby osób w najstarszych grupach wieku.

Dane dotyczące struktury wieku wskazują na znaczącą liczbę mieszkańców w grupach wiekowych 70+ oraz 80+, co w kolejnych latach będzie powodowało wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze, rehabilitacyjne i zdrowotne.

3. Rosnące zapotrzebowanie na wsparcie systemu pomocy społecznej wśród seniorów.

W 2024 roku z pomocy finansowej pomocy społecznej korzystało 75 osób po 60 roku życia, w tym 44 osoby samotne. W porównaniu do lat wcześniejszych oznacza to wzrost liczby osób objętych wsparciem, co wskazuje na zwiększającą się skalę potrzeb w zakresie pomocy środowiskowej.

4. Utrzymująca się liczba mieszkańców gminy korzystających z całodobowej opieki instytucjonalnej.

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej utrzymuje się na stabilnym poziomie około 19–22 osób rocznie, jednak znacząco rosną koszty ich utrzymania ponoszone przez gminę. W latach 2020–2024 koszty ponoszone przez gminę wzrosły z około 657 tys. zł do ponad 1 mln zł rocznie. Tendencja ta wynika przede wszystkim ze wzrostu średnich kosztów utrzymania mieszkańców w DPS oraz zwiększającego się zapotrzebowania na opiekę długoterminową.

5. **Dominacja problemów zdrowotnych.**

Najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej w gminie jest długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność, co wskazuje na potrzebę rozwijania usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i opiekuńczych w środowisku lokalnym.

6. **Usługi środowiskowe dla seniorów.**

Na terenie gminy funkcjonują m.in. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, wsparcie pielęgniarские i rehabilitacyjne, działania integracyjne prowadzone przez instytucje kultury oraz organizacje społeczne, a także wsparcie żywnościowe i działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej. Usługi te realizowane są m.in. przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, podmioty ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe oraz instytucje kultury.

7. **Ograniczona dostępność usług opiekuńczych w godzinach popołudniowych i w weekendy.**

Analiza funkcjonujących usług wskazuje, że większość wsparcia realizowana jest w godzinach pracy instytucji, co ogranicza dostępność pomocy dla osób starszych wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu poza standardowymi godzinami pracy.

8. **Niewystarczający rozwój usług dziennych i mobilnych, alternatyw całodobowych dla seniorów.**

Na terenie gminy występuje potrzeba rozwoju usług takich jak dzienne domy pobytu, teleopieka, mieszkania wspomagane czy opieka wytchnieniowa, które umożliwiają pozostawanie seniorów w środowisku lokalnym przy jednoczesnym ograniczaniu konieczności korzystania z opieki instytucjonalnej.

9. **Zgodność lokalnych tendencji z trendami krajowymi i regionalnymi.**

Proces starzenia się społeczeństwa obserwowany w gminie Biała Piska jest zgodny z trendami demograficznymi w Polsce oraz w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie systematycznie rośnie udział osób w wieku poprodukcyjnym, szczególnie na obszarach wiejskich i w mniejszych gminach. W najbliższych latach należy spodziewać się dalszego wzrostu zapotrzebowania na usługi opiekuńcze, zdrowotne oraz wspierające samodzielne funkcjonowanie osób starszych.

10. **Prognozowany wzrost zapotrzebowania na usługi środowiskowe.**

W związku z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa oraz rosnącą liczbą osób w najstarszych grupach wiekowych można przewidywać zwiększenie zapotrzebowania na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, usługi asystenckie, rehabilitację, wsparcie opiekunów nieformalnych oraz rozwój nowych form wsparcia środowiskowego.

1. Rozwój usług środowiskowych i opiekuńczych

- uruchomienie i rozwój usług teleopieki dla mieszkańców gminy
- zwiększenie dostępności usług opiekuńczych poprzez:
 - zwiększenie liczby godzin usług dla osób już korzystających ze wsparcia,
 - wprowadzenie usług w godzinach wieczornych oraz w weekendy,
 - dostosowanie regulacji lokalnych dotyczących przyznawania usług opiekuńczych,
- rozwój usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością dla osób starszych wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- rozwój usług wytchnieniowych dla opiekunów osób starszych wymagających stałej opieki.

2. Rozwój usług dziennych i wsparcia środowiskowego

- rozwój usług dziennego pobytu dla seniorów, w tym funkcjonowanie Dziennego Domu Seniora wraz z zapewnieniem transportu dla mieszkańców gminy,
- zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych oraz usprawniających dla osób starszych, w tym wykorzystanie istniejącej infrastruktury rehabilitacyjnej w godzinach popołudniowych,
- rozwój usług aktywizujących oraz integracyjnych dla seniorów, sprzyjających utrzymaniu samodzielności i przeciwdziałaniu izolacji społecznej.

3. Rozwój nowych form wsparcia środowiskowego

- uruchomienie i rozwój mieszkania treningowego oraz wypracowanie modelu jego funkcjonowania z uwzględnieniem wsparcia opiekuńczego i pielęgniarstwa,
- rozwój usług wspierających samodzielność osób starszych, w tym rozważenie utworzenia dziennego domu opieki medycznej,
- przygotowanie w dłuższej perspektywie rozwoju infrastruktury usług opiekuńczych, w tym możliwości utworzenia centrum opiekuńczo-mieszkalnego dla osób wymagających intensywnego wsparcia.

4. Wzmocnienie organizacyjne systemu usług

- zwiększenie dostępności kadry realizującej usługi opiekuńcze i asystenckie, w tym poprzez szkolenia oraz wykorzystanie potencjału lokalnych opiekunów medycznych i opiekunów środowiskowych,
- poprawa dostępności transportowej usług społecznych, w szczególności dla osób mieszkających w sołectwach i miejscowościach oddalonych od centrum gminy.

1.2. DIAGNOZA I POTRZEBY W OBSZARZE RZE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, ICH BLISKICH I RODZIN

Wg Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2021 r. liczba osób niepełnosprawnych na terenie gminy wyniosła **1322 osoby co stanowiło 12,3 % ogólnej populacji mieszkańców gminy** (10 688 mieszkańców w ogóle).

Osoby z niep. biologiczną	Osoby z niep. prawną	Razem
719	603	1322

Wykres N1: Liczba osób z niepełnosprawnością w 2021 roku

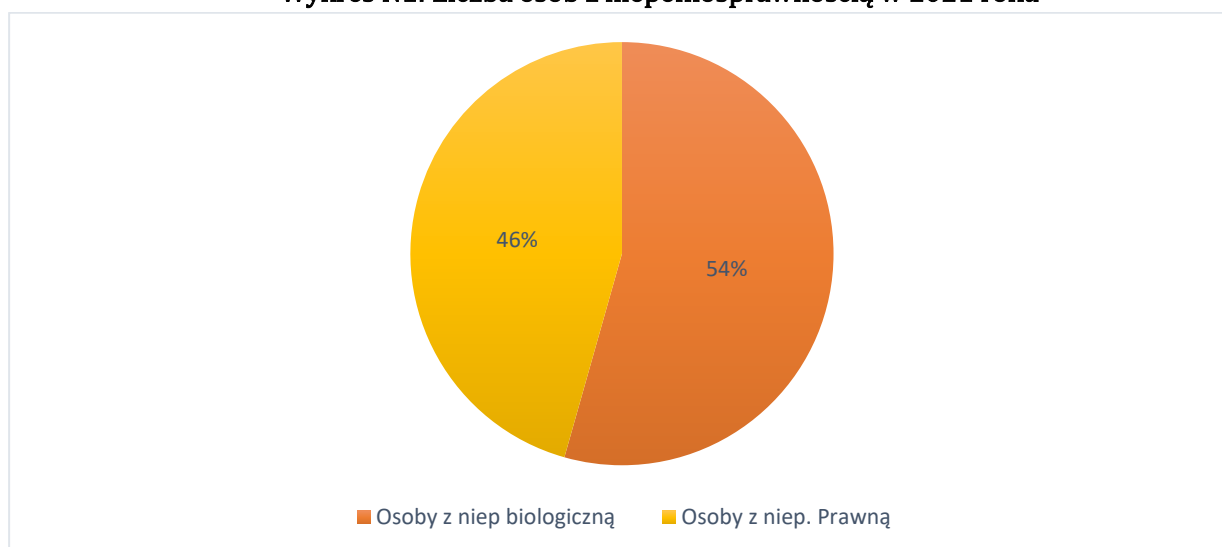

Tabela N2: Liczba osób skierowana do dps dla osób z niepełnosprawnościami

2020		2021		2022		2023		2024	
Ogół	W tym OZN	Ogół	W tym OZN	Ogół	W tym OZN	Ogół	W tym OZN	Ogół	W tym OZN
2	0	2	0	4	0	4	1	0	0

Tabela N3 : Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną

Wyszczególnienie	Koszt
DPS Węgorzewo	6 172,00 zł

Tabela N4: Koszty pobytu w mieszkaniach wspomaganych, treningowych

Kwota w roku 2024 (koszty bieżące)	Ilość osób objętych wsparciem	Ilość miesięcy udzielonego wsparcia	Średnia kwota na 1 mieszkańca	Liczba mieszkań treningowych
Gmina	0	0	0	1/5 miejsc

Dane: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

Tabela N5: Usługi opiekuńcze w 2024 roku

Gmina Biała Piska	Usługi opiekuńcze przyznane:					
	z powodu długotrwałej choroby		z powodu niepełnosprawności		Specjalistyczne usługi opiekuńcze	
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń
	6	426,5	1	86	0	0
AOOZN	0	0	3	1114	0	0

Dane: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej, MGOPS

Usługi	Liczba osób	Koszt miesiąc/osoba	Koszt rok
Usługi asystenckie (AOOzN)			
Teleopieka lub e-opieka			
Rehabilitacja społeczna w ŚDS			
Rehabilitacja zawodowa w ZAZ		-	-
Opieka wytchnieniowa			

Dane: opracowanie własne MGOPS

WNIOSKI I TENDENCJE DIAGNOSTYCZNE

1 W gminie Biała Piska istotną grupę mieszkańców stanowią osoby z niepełnosprawnościami. Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku liczba osób z niepełnosprawnościami wyniosła 1322 osoby, co stanowiło około 12,3% mieszkańców gminy. W strukturze tej grupy 719 osób stanowiły osoby z niepełnosprawnością biologiczną, a 603 osoby z niepełnosprawnością prawną.

2 Dane dotyczące korzystania z usług pomocy społecznej wskazują na stałe zapotrzebowanie na wsparcie środowiskowe. W 2024 roku usługi opiekuńcze z powodu długotrwałej choroby otrzymało 6 osób (426,5 świadczeń), natomiast z powodu niepełnosprawności 1 osoba (86 świadczeń). Jednocześnie z usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością korzystały 3 osoby, którym udzielono 1114 godzin wsparcia.

3 Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami realizowane jest przede wszystkim w formach środowiskowych. Do najważniejszych usług należą usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, praca socjalna, wsparcie

żywnościowe, rehabilitacja oraz usługi zdrowotne i pielęgniarские realizowane przez podmioty ochrony zdrowia oraz organizacje społeczne działające na terenie gminy.

4 Istotnym elementem systemu wsparcia jest działalność Środowiskowego Domu Samopomocy. W latach 2020–2024 z usług tej placówki korzystało od 56 do 67 osób rocznie, co wskazuje na stabilne i wysokie zapotrzebowanie na codzienne formy wsparcia oraz rehabilitacji społecznej.

5 W analizowanym okresie liczba skierowań do domów pomocy społecznej dla osób z niepełnościami była niewielka. W latach 2020–2024 odnotowano jedynie pojedyncze skierowania, w tym w 2023 roku 1 osobę z niepełnosprawnością intelektualną. Wskazuje to na dominację wsparcia realizowanego w środowisku lokalnym.

6 Jednocześnie koszty utrzymania osób w instytucjonalnych formach opieki są wysokie. Przykładowo średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w DPS w Węgorzewie wynosił 6172 zł. Wskazuje to na konieczność dalszego rozwijania usług środowiskowych umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami pozostanie w miejscu zamieszkania.

7 Na terenie gminy istnieje potencjał rozwoju nowych form wsparcia środowiskowego. W zasobach gminy znajduje się mieszkanie treningowe z możliwością zapewnienia wsparcia dla 5 osób, jednak w 2024 roku nie było ono jeszcze wykorzystywane do realizacji usług.

8 Zidentyfikowane w gminie tendencje są zgodne z procesami obserwowanymi w Polsce i w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie rośnie zapotrzebowanie na usługi wspierające niezależne życie osób z niepełnosprawnościami, w szczególności usługi asystenckie, opiekuńcze, rehabilitacyjne oraz mieszkalnictwo wspomagane.

9 W kolejnych latach można przewidywać wzrost zapotrzebowania na usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów, w szczególności w zakresie wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, rehabilitacji, opieki wytchnieniowej oraz usług umożliwiających samodzielne życie w środowisku lokalnym.

POTRZEBY W ZAKRESIE WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I ICH RODZIN

- 1 Rozwój usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością (A00zN), w szczególności poprzez zwiększenie liczby osób objętych wsparciem oraz rozszerzenie realizacji usług na godziny popołudniowe i weekendy.
- 2 Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z niepełnosprawnościami wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
- 3 Rozwój usług rehabilitacyjnych i usprawniających dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zwiększenie liczby osób objętych rehabilitacją oraz wykorzystanie istniejącej infrastruktury rehabilitacyjnej w godzinach popołudniowych.
- 4 Uruchomienie i rozwój mieszkania treningowego dla osób z niepełnosprawnościami wymagających wsparcia w samodzielnym funkcjonowaniu oraz opracowanie modelu jego funkcjonowania z zapewnieniem wsparcia opiekuńczego i pielęgniarstwa.
- 5 Rozwój nowych form wsparcia środowiskowego, w tym przygotowanie do utworzenia Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego dla osób z niepełnosprawnościami wymagających intensywnego wsparcia.
- 6 Rozwój usług wytnieniowych dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami w celu odciążenia rodzin sprawujących długoterminową opiekę.
- 7 Wzmocnienie systemu organizacji usług poprzez zwiększenie dostępności kadry realizującej usługi opiekuńcze i asystenckie oraz wsparcie mieszkańców w uzyskiwaniu orzeczeń o niepełnosprawności i dostępie do systemu wsparcia.

1.3 DIAGNOZA I POTRZEBY OBSZARU DEINSTYTUCJONALIZACJI OSÓB W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI I ZAGROŻONYCH BEZDOMNOŚCIĄ

Tabela B1: Osoby bezdomne w placówkach stacjonarnych (umowa)

Wyszczególnienie Liczba osób/rok	2020	2021	2022	2023	2024
Gmina	3	5	5	5	3

Dane: opracowanie własne MGOPS

Tabela B2: Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych w 2024 roku

Wyszczególnienie Liczba/rok	Gmina
Mieszkania komunalne	361
Mieszkania socjalne	1

Dane: OZPS z lat 2020-2024 opracowanie własne opracowanie własne gminy

WNIOSKI I TENDENCJE DIAGNOSTYCZNE

1 Zjawisko bezdomności w gminie Biała Piska ma charakter marginalny i dotyczy niewielkiej liczby mieszkańców. W latach 2020–2024 liczba osób bezdomnych przebywających w placówkach zapewniających schronienie wynosiła od 3 do 5 osób rocznie.

2 Analiza danych wskazuje na względną stabilność skali zjawiska. W 2024 roku liczba osób objętych wsparciem w placówkach dla osób w kryzysie bezdomności wyniosła 3 osoby, co oznacza spadek w stosunku do lat 2021–2023, kiedy liczba ta wynosiła 5 osób.

3 Wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności realizowane jest głównie poprzez współpracę z placówkami zapewniającymi schronienie oraz poprzez działania prowadzone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, obejmujące pracę socjalną, pomoc żywnościową, wsparcie w zakresie leczenia uzależnień oraz poradnictwo specjalistyczne.

4 Istotnym elementem systemu wsparcia jest również dostępność usług środowiskowych, takich jak poradnictwo w zakresie uzależnień, wsparcie psychologiczne, pomoc żywnościowa czy działania reintegracyjne prowadzone przez instytucje lokalne i organizacje społeczne.

5 Na terenie gminy dostępne są zasoby mieszkaniowe w postaci mieszkań komunalnych. W 2024 roku ich liczba wynosiła 361.

6 Zidentyfikowane tendencje wskazują, że problem bezdomności w gminie ma charakter incydentalny i dotyczy głównie osób znajdujących się w kryzysie życiowym, często powiązanym z problemem uzależnień, problemami zdrowotnymi lub trudną sytuacją ekonomiczną.

7 Skala zjawiska oraz dostępne formy wsparcia wskazują, że obecny system pomocy jest w stanie zabezpieczyć potrzeby mieszkańców w tym zakresie. W związku z tym nie występuje potrzeba znaczącego zwiększania liczby usług lub tworzenia nowych instytucjonalnych form wsparcia.

8 Zjawisko bezdomności w gminie wpisuje się w tendencje obserwowane w wielu gminach o charakterze wiejskim i miejsko-wiejskim w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie liczba osób w kryzysie bezdomności jest stosunkowo niewielka, a działania koncentrują się głównie na profilaktyce oraz wsparciu środowiskowym.

POTRZEBY W ZAKRESIE WSPARCIA OSÓB W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI I ZAGROŻONYCH BEZDOMNOŚCIĄ

1 Utrzymanie dotychczasowych form wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności, obejmujących pracę socjalną, pomoc żywnościową, poradnictwo specjalistyczne oraz współpracę z placówkami zapewniającymi schronienie.

2 Wzmocnienie działań profilaktycznych ukierunkowanych na zapobieganie bezdomności, w szczególności poprzez wczesną identyfikację osób zagrożonych utratą mieszkania oraz wsparcie w rozwiązywaniu problemów życiowych i finansowych.

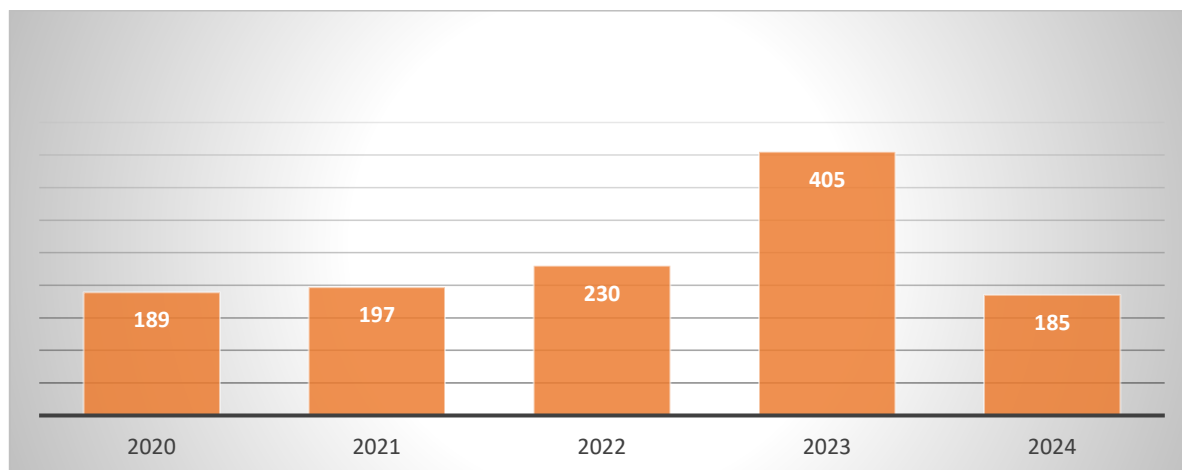
3 Wspieranie osób w kryzysie bezdomności w powrocie do samodzielnego funkcjonowania poprzez działania reintegracyjne, w tym poradnictwo w zakresie zatrudnienia oraz współpracę z instytucjami rynku pracy.

4 Zapewnienie dostępu do poradnictwa psychologicznego oraz wsparcia w zakresie leczenia uzależnień dla osób znajdujących się w kryzysie bezdomności.

5 Utrzymanie współpracy z instytucjami i organizacjami zapewniającymi schronienie dla osób bezdomnych w sytuacjach wymagających zabezpieczenia miejsca pobytu

1.4. DIAGNOZA I POTRZEBY OBSZARU WSPARCIA OSÓB W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO, ICH BLISKICH I RODZIN

Tabela Z1: Liczba osób korzystających z Poradni Leczenia Uzależnień/Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych na terenie gminy Biała Piska

Rok/liczba osób	2020	2021	2022	2023	2024
	189	197	230	405	185

Dane: opracowanie własne MGOPS Biała Piska

Tabela Z2: Koszty pobytu w mieszkaniach wspomaganych, treningowych za 2024

Kwota w roku 2024 (koszty bieżące)	Ilość osób objętych wsparciem	Ilość miesięcy udzielonego wsparcia	Średnia kwota na 1 mieszkańca na jeden miesiąc	Liczba mieszkań wspomaganych
0	0	0	0	1/5 miejsc

Dane: opracowanie własne

Tabela Z3: Liczba osób skierowana do dps dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Wyszczególnienie Liczba/rok	2020		2021		2022		2023		2024	
	Ogół	W tym z ZP	Ogół	W tym z ZP	Ogół	W tym z ZP	Ogół	W tym z ZP	Ogół	W tym z ZP
Gmina	0		1		2		1		0	

Tabela Z5: Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z których usług korzystają mieszkańcy gminy

Wyszczególnienie	Koszt
DPS Nowa Wieś Elcka	6595,89 zł
DPS „Lili” Golubie	5850,00 zł

Tabela Z6: Liczba osób korzystających z usług ŚDS

2020	2021	2022	2023	2024
56	64	65	67	63

Dane: opracowanie własne, OZPS z lat 2020-2024

WNIOSKI I TENDENCJE DIAGNOSTYCZNE

1. Dane dotyczące korzystania z usług wsparcia wskazują na istotną skalę potrzeb w zakresie wsparcia zdrowia psychicznego mieszkańców gminy. Liczba osób korzystających z Poradni Leczenia Uzależnień oraz punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych wzrosła z 189 osób w 2020 roku do 405 osób w 2023 roku. W 2024 roku ze wsparcia skorzystało 185 osób.
2. Wsparcie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego realizowane jest przede wszystkim w formach środowiskowych. Na terenie gminy funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy, z którego usług w latach 2020–2024 korzystało od 56 do 67 osób rocznie. Placówka ta stanowi istotny element lokalnego systemu wsparcia w zakresie rehabilitacji społecznej oraz aktywizacji osób z zaburzeniami psychicznymi.
3. Dane dotyczące skierowań do domów pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi wskazują na niewielką liczbę takich przypadków. W analizowanym okresie odnotowano pojedyncze skierowania, co oznacza, że większość wsparcia realizowana jest w środowisku lokalnym.
4. Na terenie gminy dostępne są podstawowe usługi wspierające zdrowie psychiczne mieszkańców, obejmujące m.in. poradnictwo psychologiczne, terapię uzależnień, konsultacje specjalistyczne, pracę socjalną oraz działania profilaktyczne realizowane przez instytucje publiczne i organizacje społeczne.
5. Występuje jednak ograniczona dostępność usług specjalistycznych w miejscu zamieszkania mieszkańców, w szczególności w zakresie poradnictwa psychologicznego oraz wsparcia terapeutycznego dla rodzin i dzieci.
6. Istotnym czynnikiem ryzyka problemów w obszarze zdrowia psychicznego są trudności wychowawcze, konflikty rodzinne oraz problemy związane z uzależnieniami. Wsparcia wymagają zarówno osoby bezpośrednio doświadczające kryzysu psychicznego, jak również ich rodziny.
7. Tendencje obserwowane w gminie są zgodne z procesami zachodzącymi w Polsce i w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie w ostatnich latach obserwuje się wzrost liczby osób

korzystających z usług wsparcia psychologicznego, terapeutycznego oraz poradnictwa w zakresie zdrowia psychicznego.

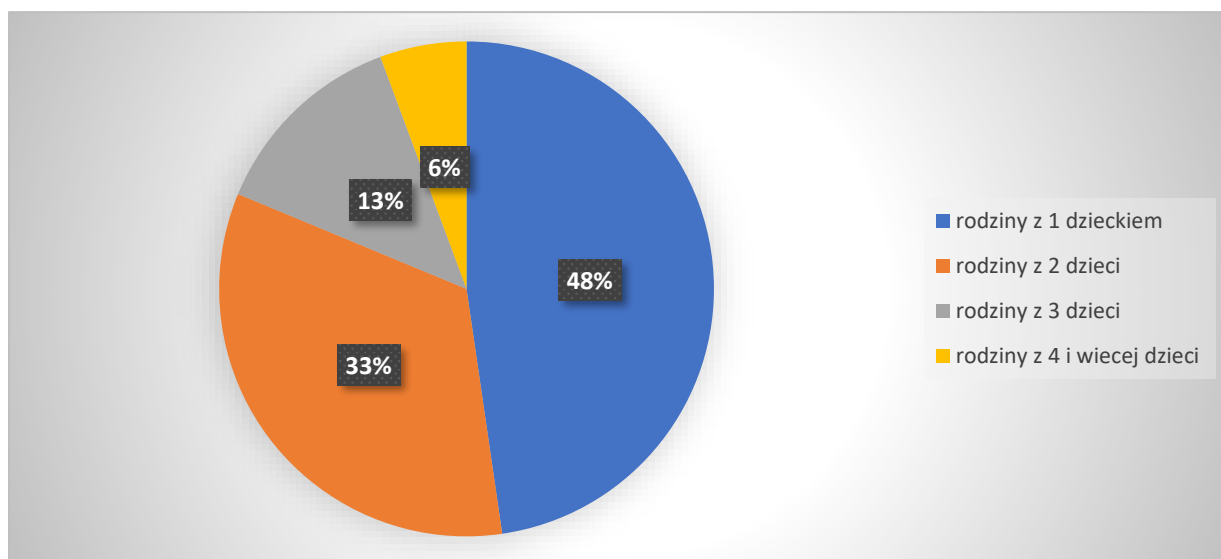
8. W kolejnych latach można przewidywać dalszy wzrost zapotrzebowania na usługi środowiskowe w zakresie wsparcia psychologicznego, terapii uzależnień, profilaktyki zdrowia psychicznego oraz wsparcia rodzin wychowujących dzieci.

POTRZEBY W ZAKRESIE WSPARCIA OSÓB W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

1. Zwiększenie dostępności środowiskowych usług wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego, w szczególności poprzez rozwój poradnictwa psychologicznego oraz konsultacji specjalistycznych na terenie gminy.
2. Rozwój usług wspierających osoby korzystające z rehabilitacji społecznej w Środowiskowym Domu Samopomocy, w tym działań umożliwiających utrzymanie samodzielności i aktywności społecznej uczestników.
3. Wzmocnienie systemu wsparcia środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez rozwój usług pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego oraz współpracy z podmiotami ochrony zdrowia i organizacjami społecznymi.
4. Rozwój usług wsparcia dla osób z problemem uzależnień oraz współuzależnienia, w szczególności poprzez zwiększenie dostępności konsultacji terapeutycznych oraz działań profilaktycznych realizowanych na terenie gminy.
5. Rozwój form wsparcia umożliwiających osobom w kryzysie zdrowia psychicznego funkcjonowanie w środowisku lokalnym, w tym usług wspierających samodzielne życie oraz zapobiegających konieczności korzystania z całodobowej opieki instytucjonalnej.
6. Wzmocnienie systemu informacji o dostępnych usługach wsparcia psychologicznego, terapeutycznego oraz społecznego dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.
7. Rozwój współpracy pomiędzy instytucjami pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz organizacjami społecznymi w zakresie kompleksowego wsparcia osób doświadczających kryzysów zdrowia psychicznego.

1.5.DIAGNOZA i POTRZEBY RODZINY Z DZIEĆMI, W TYM Z DZIEĆMI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Wykres i tabela R1: Rodziny z dziećmi w roku 2021 w Gminie

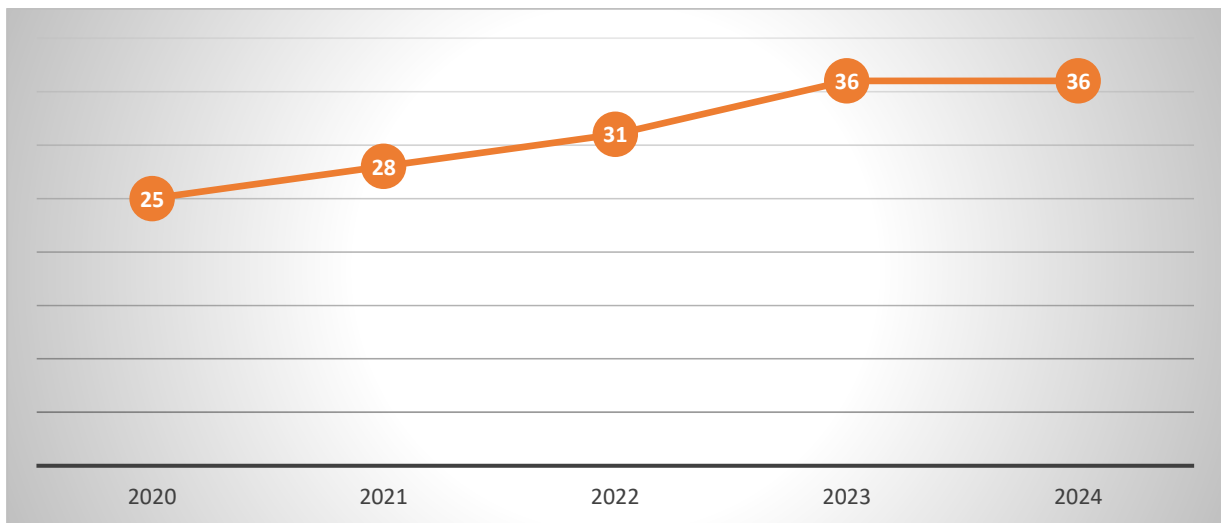

ogółem	%	rodziny z dziećmi razem	rodziny z 1 dzieckiem	rodziny z 2 dzieci	rodziny z 3 dzieci	rodziny z 4 i więcej dzieci	dzieci w rodzinie ogółem	przeciętna liczba dzieci w rodzinie
2948	77%	2279	1087	765	298	129	4091	1,8
			47,7%	33,5%	13,1%	5,7%		

Dane: Urząd Statystyczny, Narodowy Spis Powszechny 2021

Typy rodzin z dziećmi:		
małżeństwa z dziećmi	-	1 408
związki niesformalizowane z dziećmi	-	119
matki z dziećmi	-	647
ojcowie z dziećmi	-	105

Wykres i tabela R2: Rodziny korzystające z pomocy społecznej i świadczeń

Dane	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba świadczeń pielęgnacyjnych	806	875	877	930	1063
Liczba <u>dzieci</u> w rodzinach które otrzymały zasiłek dla niepełnosprawnego dziecka do 16 r. życia	25	28	31	36	36

Dane: OZPS z lat 2020-2024, spraw MGOPS

Tabela R3: Dzieci w pieczy zastępczej

Wyszczególnienie	Liczba dzieci w pieczy- stan na 31.12 roku				
	2020	2021	2022	2023	2024
Razem dzieci w pieczy zastępczej instancjonalnej i rodzinnej	17	20	18	18	26
Koszty odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	172 524,28	150 254,81	163 649,95	139 616,97	184 814,36

Dane: opracowanie własne MGOPS

Tabela R4: Rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej w 2024 roku

Przyczyna otrzymania pomocy	Gmina
Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej ogółem, w tym:	469
bezradność opiekuńczo-wychowawcza	53
przemoc	4
uzależnienia	8

Dane: OZPS Lokalne Zespoły Interdyscyplinarne, opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

Tabela R5: Tendencja w orzekaniu dzieci z gminy – z powiatu

Rok 2020		Rok 2024	
Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	w tym orzeczenia dzieci z autyzmem, Aspergerem	Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	w tym orzeczenia dzieci z autyzmem, Aspergerem
119	11	212	53

Dane: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piszcu

WNIOSKI I TENDENCJE DIAGNOSTYCZNE

1. Rodziny z dziećmi stanowią znaczącą część mieszkańców gminy Biała Piska. Z danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku wynika, że w gminie funkcjonowało 2279 rodzin z dziećmi, co stanowiło około 77% wszystkich rodzin. Największą grupę stanowiły rodziny z jednym dzieckiem (1087 rodzin), natomiast 765 rodzin wychowywało dwoje dzieci, a 427 rodzin troje lub więcej dzieci.
2. W strukturze rodzin występuje również znaczna liczba rodzin niepełnych. Na terenie gminy funkcjonuje 647 rodzin tworzonych przez samotne matki z dziećmi oraz 105 rodzin tworzonych przez samotnych ojców z dziećmi, co może wpływać na zwiększone zapotrzebowanie na wsparcie społeczne, wychowawcze i psychologiczne.
3. Analiza danych dotyczących świadczeń wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na wsparcie rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami. Liczba świadczeń pielęgnacyjnych wzrosła z 806 w 2020 roku do 1063 w 2024 roku. Jednocześnie liczba dzieci w rodzinach otrzymujących zasiłek z tytułu niepełnosprawności wzrosła z 25 w 2020 roku do 36 w 2024 roku.
4. Istotnym wskaźnikiem sytuacji rodzin jest liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W 2024 roku w pieczy zastępczej znajdowało się 26 dzieci z terenu gminy, podczas gdy w latach wcześniejszych liczba ta utrzymywała się na poziomie od 17 do 20 dzieci. Wzrost liczby dzieci w pieczy zastępczej może wskazywać na narastające trudności wychowawcze oraz potrzebę wzmocnienia wsparcia dla rodzin.
5. Dane dotyczące korzystania z pomocy społecznej wskazują, że w 2024 roku z pomocy korzystało 469 rodzin z dziećmi. Wśród głównych przyczyn udzielania pomocy wskazywano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (53 rodziny), uzależnienia (8 rodzin) oraz przemoc w rodzinie (4 rodziny).
6. Istotną tendencją jest wzrost liczby dzieci wymagających specjalistycznego wsparcia edukacyjnego. Liczba orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci z terenu

gminy wzrosła ze 119 w 2020 roku do 212 w 2024 roku. Szczególnie widoczny jest wzrost liczby orzeczeń dotyczących dzieci z autyzmem i zespołem Aspergera – z 11 do 53.

7. Powyższe dane wskazują na rosnące zapotrzebowanie na wsparcie psychologiczne, pedagogiczne i terapeutyczne dla dzieci oraz ich rodzin, a także na potrzebę rozwijania usług środowiskowych wspierających prawidłowe funkcjonowanie rodzin w środowisku lokalnym.
8. Tendencje obserwowane w gminie są zgodne z procesami zachodzącymi w Polsce oraz w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie w ostatnich latach obserwuje się wzrost liczby dzieci wymagających specjalistycznego wsparcia rozwojowego oraz zwiększone zapotrzebowanie na usługi wspierające rodziny w zakresie wychowania i opieki nad dziećmi.

POTRZEBY W ZAKRESIE WSPARCIA RODZIN Z DZIEĆMI

1. Zwiększenie dostępności wsparcia psychologicznego dla dzieci i rodzin poprzez zapewnienie regularnych dyżurów psychologa w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej co najmniej raz w tygodniu.
2. Rozwój działań edukacyjnych i profilaktycznych dla rodziców poprzez organizację warsztatów „Szkoła dla Rodziców” realizowanych na terenie gminy co najmniej dwa razy w roku.
3. Utworzenie Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży w Bemowie Piskim jako środowisku wymagającym szczególnego wsparcia społecznego i wychowawczego, z zapewnieniem kadry specjalistycznej obejmującej pedagoga, psychologa oraz asystenta rodziny oraz możliwością objęcia wsparciem około 20 dzieci.
4. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie planowania i prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego oraz innych działań wspierających dzieci i rodziny.
5. Zwiększenie dostępności informacji o usługach mediacji rodzinnej realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz promowanie korzystania z tej formy wsparcia w sytuacjach konfliktów rodzinnych.
6. Upowszechnienie informacji o dostępnych na terenie gminy usługach wsparcia dla rodziców i dzieci, w tym o usługach psychologicznych, pedagogicznych, terapeutycznych oraz działaniach profilaktycznych i edukacyjnych.

Przeprowadzona diagnoza sytuacji społecznej w gminie Biała Piska wskazuje na zróżnicowany charakter potrzeb mieszkańców w zakresie wsparcia społecznego oraz usług realizowanych w środowisku lokalnym. Analiza danych statystycznych, informacji pochodzących z instytucji pomocy społecznej oraz identyfikacja istniejących usług i zasobów lokalnych pozwoliły na określenie głównych wyzwań w obszarze rozwoju usług społecznych.

Największe wyzwania dotyczą wsparcia osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa, rosnąca liczba osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz zwiększające się koszty opieki instytucjonalnej wskazują na potrzebę dalszego rozwoju usług środowiskowych umożliwiających osobom wymagającym wsparcia pozostanie w miejscu zamieszkania. Szczególne znaczenie mają w tym zakresie usługi opiekuńcze, usługi asystenckie, rehabilitacyjne oraz różne formy wsparcia dziennego.

Istotnym obszarem wymagającym rozwoju usług jest również wsparcie osób doświadczających kryzysów zdrowia psychicznego. Analiza danych wskazuje na zwiększające się zapotrzebowanie na poradnictwo psychologiczne, terapię uzależnień oraz usługi wspierające funkcjonowanie osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku lokalnym. Jednocześnie funkcjonowanie instytucji takich jak Środowiskowy Dom Samopomocy stanowi ważny element systemu wsparcia dla tej grupy mieszkańców.

W przypadku rodzin z dziećmi szczególnie widoczny jest wzrost zapotrzebowania na wsparcie psychologiczne, pedagogiczne oraz działania profilaktyczne i wychowawcze. Dane wskazują na rosnącą liczbę dzieci wymagających specjalistycznego wsparcia edukacyjnego, a także na potrzebę rozwijania usług wspierających prawidłowe funkcjonowanie rodzin.

Z kolei problem bezdomności na terenie gminy ma charakter marginalny i dotyczy niewielkiej liczby mieszkańców. Wsparcie dla tej grupy realizowane jest przede wszystkim poprzez pracę socjalną oraz współpracę z placówkami zapewniającymi schronienie. Skala zjawiska nie wskazuje na konieczność znaczącego zwiększania infrastruktury usług w tym obszarze, jednak wymaga dalszego monitorowania oraz prowadzenia działań profilaktycznych.

Jednocześnie diagnoza wskazuje na istotne zasoby lokalne w postaci instytucji publicznych, podmiotów niepublicznych oraz organizacji pozarządowych realizujących usługi społeczne. Funkcjonujące na terenie gminy instytucje pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia, instytucje edukacyjne, organizacje społeczne oraz podmioty ekonomii społecznej stanowią ważną podstawę do dalszego rozwijania usług środowiskowych.

Wyniki diagnozy stanowią podstawę do określenia kierunków rozwoju systemu usług społecznych w gminie Biała Piska zgodnie z założeniami procesu deinstytucjonalizacji, którego celem jest stopniowe odchodzenie od opieki instytucjonalnej na rzecz wsparcia realizowanego w środowisku lokalnym.

W kolejnej części dokumentu przedstawiono część operacyjną Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych, obejmującą cele, kierunki działań oraz planowane przedsięwzięcia służące rozwojowi usług społecznych na terenie gminy Biała Piska w latach 2026–2028.

II. CZĘŚĆ OPERACYJNA

2.1 CELE DEINSTYTUCJONALIZACJI

CEL 1 Wzmocnienie usług dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami.

Lp.	Działanie / usługa	Lata realizacji	Podmioty zaangażowane w realizację	Wskaźniki	Koszty (roczne)	Źródła finansowania
1.	Wprowadzenie i rozwój usługi teleopieki dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób samotnych i zagrożonych niesamodzielnością. Usługa obejmuje zapewnienie urządzeń monitorujących bezpieczeństwo oraz całodobowy system reagowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Urząd Miejski w Białej Piskiej, operator systemu teleopieki	liczba osób objętych usługą – ok. 21 osób rocznie; poprawa bezpieczeństwa seniorów i ograniczenie ryzyka zdarzeń losowych	21 osób × 120 zł miesięcznie × 12 miesięcy = 30 240 zł	budżet Gminy Biała Piska, program „Korpus Wsparcia Seniorów”, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+)
2.	Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania poprzez rozszerzenie liczby godzin usług, wprowadzenie usług w godzinach popołudniowych i weekendowych oraz rozwój mobilnego modelu pracy opiekunów środowiskowych.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Urząd Miejski w Białej Piskiej, organizacje pozarządowe	liczba osób objętych usługami – ok. 20 osób rocznie; liczba godzin usług opiekuńczych; zwiększenie dostępności wsparcia w miejscu zamieszkania	20 osób × 40 h miesięcznie × 45 zł × 12 miesięcy = 432 000 zł	budżet Gminy Biała Piska, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+), programy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Lp.	Działanie / usługa	Lata realizacji	Podmioty zaangażowane w realizację	Wskaźniki	Koszty (roczne)	Źródła finansowania
3.	Rozwój usług asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami, umożliwiającą zwiększenie samodzielności w codziennym funkcjonowaniu oraz udział w życiu społecznym.	2026-2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej	liczba osób objętych usługą – ok. 20 osób; liczba godzin asystencji; zwiększenie samodzielności uczestników	20 osób × 120 h rocznie × 55 zł = 132 000 zł	Fundusz Solidarnościowy, program „Asystent osoby z niepełnosprawnością”, budżet Gminy Biała Piska
4.	Rozwój usług wytnieniowych dla opiekunów osób niesamodzielnych poprzez wprowadzenie dziennej opieki wytnieniowej w miejscu zamieszkania lub w formach dziennych.	2026-2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, organizacje pozarządowe	liczba osób objętych usługą – ok. 10 osób rocznie; liczba godzin usług; poprawa kondycji opiekunów rodzinnych	240 h × 100 zł × 10 osób = 240 000 zł	program „Opieka wytnieniowa”, Fundusz Solidarnościowy, budżet Gminy Biała Piska
5.	Uruchomienie i rozwój Dziennego Domu Seniora w Kumielsku zapewniającego codzienne wsparcie opiekuńcze, aktywizujące i rehabilitacyjne wraz z transportem dla mieszkańców gminy.	2026-2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Urząd Miejski w Białej Piskiej, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia	liczba miejsc w usłudze – ok. 15; liczba uczestników; wzrost aktywności społecznej seniorów	15 osób × 2 000 zł miesięcznie × 12 miesięcy = 360 000 zł	program „Senior+”, Fundusz Solidarnościowy, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 (EFS+), budżet Gminy Biała Piska
6.	Uruchomienie i rozwój mieszkania treningowego dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami wymagających okresowego wsparcia.	2026-2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Urząd Miejski w Białej Piskiej, organizacje	liczba miejsc – ok. 5; liczba osób objętych wsparciem; ograniczenie	5 osób × 3 500 zł miesięcznie × 12 miesięcy = 210 000 zł	Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 (EFS+),

Lp.	Działanie / usługa	Lata realizacji	Podmioty zaangażowane w realizację	Wskaźniki	Koszty (roczne)	Źródła finansowania
			pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej	kierowania do instytucji całodobowych		budżet Gminy Biała Piska, programy rządowe
7.	Rozszerzenie dostępu do rehabilitacji dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami poprzez wykorzystanie infrastruktury Środowiskowego Domu Samopomocy oraz rozwój usług usprawniających.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Białej Piskiej, podmioty lecznicze	liczba osób objętych rehabilitacją – ok. 7 osób; liczba godzin zajęć rehabilitacyjnych	7 osób × 2 h tygodniowo × 100 zł × 52 tygodnie = 72 800 zł	budżet Gminy Biała Piska, Narodowy Fundusz Zdrowia, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+)

CEL 2 Dostępne wsparcie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego oraz ich rodzin.

Lp.	Działanie / usługa	Lata realizacji	Podmioty zaangażowane w realizację	Wskaźniki	Koszty (roczne)	Źródła finansowania
1	Zwiększenie dostępności poradnictwa psychologicznego poprzez zapewnienie dyżuru psychologa na terenie gminy, w szczególności w strukturze Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Usługa obejmuje wsparcie dla osób w kryzysie psychicznym, osób doświadczających sytuacji kryzysowych oraz członków ich rodzin.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Urząd Miejski w Białej Piskiej, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe	liczba godzin poradnictwa psychologicznego; liczba osób objętych wsparciem (ok. 80–120 osób rocznie); zwiększenie dostępności wsparcia psychologicznego w środowisku lokalnym	4 h tygodniowo × 200 zł × 52 tygodnie = 41 600 zł	budżet Gminy Biała Piska, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+), programy Ministerstwa Zdrowia
2	Rozwój usług konsultacyjnych i terapeutycznych dla osób z problemem uzależnień oraz osób współuzależnionych, w szczególności poprzez zwiększenie dostępności konsultacji specjalistycznych oraz działań profilaktycznych.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej Piskiej, poradnie leczenia uzależnień, organizacje pozarządowe	liczba osób korzystających z konsultacji; liczba godzin poradnictwa; zwiększenie dostępności wsparcia terapeutycznego	4 h tygodniowo × 180 zł × 52 tygodnie = 37 440 zł	budżet Gminy Biała Piska, środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu (GKRPA), Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027
3	Rozwój usług środowiskowego wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez wzmocnienie współpracy z instytucjami ochrony zdrowia, poradniami zdrowia psychicznego oraz Środowiskowym Domem Samopomocy.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Białej Piskiej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piszku, poradnie zdrowia psychicznego	liczba osób objętych wsparciem środowiskowym; liczba działań wspierających; poprawa funkcjonowania społecznego osób w kryzysie psychicznym	działania organizacyjne – ok. 20 000 zł rocznie	budżet Gminy Biała Piska, budżet Powiatu Piskiego, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027

Lp.	Działanie / usługa	Lata realizacji	Podmioty zaangażowane w realizację	Wskaźniki	Koszty (roczne)	Źródła finansowania
4	Wzmocnienie systemu informacji i edukacji w zakresie zdrowia psychicznego poprzez prowadzenie działań informacyjnych, spotkań edukacyjnych oraz współpracę instytucji pomocy społecznej, ochrony zdrowia i organizacji społecznych.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Urząd Miejski w Białej Piskiej, szkoły z terenu gminy, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia	liczba spotkań informacyjnych; liczba uczestników działań edukacyjnych; wzrost wiedzy mieszkańców o dostępnych formach wsparcia	organizacja spotkań i materiałów edukacyjnych – ok. 10 000 zł rocznie	budżet Gminy Biała Piska, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027, programy profilaktyczne

CEL 3 Rozwój usług społecznych wspierających rodziny z dziećmi, w tym dzieci z niepełnosprawnościami.

Lp.	Działanie / usługa	Lata realizacji	Podmioty zaangażowane w realizację	Wskaźniki	Koszty (roczne)	Źródła finansowania
1	Zwiększenie dostępności wsparcia psychologicznego dla dzieci, młodzieży oraz rodziców poprzez zapewnienie regularnych dyżurów psychologa na terenie gminy, w szczególności w strukturze Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Piskiej.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Urząd Miejski w Białej Piskiej, szkoły z terenu gminy Biała Piska, organizacje pozarządowe	liczba godzin wsparcia psychologicznego; liczba rodzin objętych wsparciem – ok. 60 rodzin rocznie; zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej	8 h tygodniowo × 200 zł × 52 tygodnie = 83 200 zł	budżet Gminy Biała Piska, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+), programy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
2	Realizacja warsztatów wzmacniających kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców w formule „Szkoła dla Rodziców”, organizowanych na terenie gminy co najmniej dwa razy w roku.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, szkoły z terenu gminy Biała Piska, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piszku, organizacje pozarządowe	liczba edycji programu – 2 rocznie; liczba uczestników – ok. 20–24 osoby rocznie; wzrost kompetencji wychowawczych rodziców	2 edycje × 6 000 zł = 12 000 zł	budżet Gminy Biała Piska, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+), programy profilaktyczne
3	Utworzenie i prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego w Bemowie Piskim dla dzieci i młodzieży ze środowisk wymagających szczególnego wsparcia wychowawczego, społecznego i emocjonalnego, z zapewnieniem kadry specjalistycznej obejmującej pedagoga, psychologa oraz asystenta rodziny.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Urząd Miejski w Białej Piskiej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej Piskiej, organizacje pozarządowe, szkoły z terenu gminy Biała Piska	liczba utworzonych placówek – 1; liczba miejsc – do 20; liczba dzieci objętych wsparciem; poprawa funkcjonowania społecznego i szkolnego uczestników	20 miejsc × 1 500 zł miesięcznie × 12 miesięcy = 360 000 zł	budżet Gminy Biała Piska, środki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+), programy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
4	Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie prowadzenia	2026–2029	Urząd Miejski w Białej Piskiej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy	liczba partnerstw i porozumień; liczba działań	działania organizacyjne i zlecenie	budżet Gminy Biała Piska, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur

Lp.	Działanie / usługa	Lata realizacji	Podmioty zaangażowane w realizację	Wskaźniki	Koszty (roczne)	Źródła finansowania
	usług wspierających dzieci i rodziny, w tym w szczególności współpracy przy organizacji i prowadzeniu Placówki Wsparcia Dziennego oraz działań środowiskowych.		Społecznej w Białej Piskiej, organizacje pozarządowe działające na terenie gminy i powiatu	realizowanych wspólnie; zwiększenie udziału NGO w realizacji usług społecznych	usług – ok. 20 000 zł rocznie	2021–2027 (EFS+), program współpracy z organizacjami pozarządowymi
5	Zwiększenie dostępności informacji o usługach mediacji rodzinnej, poradnictwa specjalistycznego oraz dostępnych formach wsparcia dla rodziców i dzieci poprzez działania informacyjne, konsultacyjne i promocyjne prowadzone na terenie gminy.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piszcu, szkoły z terenu gminy Biała Piska, organizacje pozarządowe	liczba działań informacyjnych; liczba osób objętych informacją; wzrost dostępności wiedzy o lokalnym systemie wsparcia	organizacja spotkań, materiałów i działań informacyjnych – ok. 8 000 zł rocznie	budżet Gminy Biała Piska, budżet Powiatu Piskiego, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+)

CEL 4 Rozwój zintegrowanego systemu usług społecznych w środowisku lokalnym.

Lp.	Działanie / usługa	Lata realizacji	Podmioty zaangażowane w realizację	Wskaźniki	Koszty (roczne)	Źródła finansowania
1	Rozwój systemu koordynacji usług społecznych poprzez organizację cyklicznych spotkań instytucji i organizacji realizujących usługi społeczne oraz rozwój współpracy międzysektorowej na rzecz mieszkańców wymagających wsparcia.	2026–2029	Urząd Miejski w Białej Piskiej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pisz, placówki ochrony zdrowia, szkoły z terenu gminy Biała Piska, organizacje pozarządowe	liczba spotkań sieci współpracy – min. 2 rocznie; liczba podmiotów uczestniczących w spotkaniach; poprawa koordynacji działań	organizacja spotkań i działań koordynacyjnych – ok. 5 000 zł rocznie	budżet Gminy Biała Piska, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+)
2	Rozwój kompetencji kadry realizującej usługi społeczne poprzez organizację szkoleń, warsztatów oraz działań podnoszących kwalifikacje pracowników instytucji pomocy społecznej oraz organizacji społecznych.	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Urząd Miejski w Białej Piskiej, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe	liczba szkoleń – min. 2 rocznie; liczba osób objętych szkoleniami; wzrost kompetencji kadry usług społecznych	szkolenia dla kadry – ok. 15 000 zł rocznie	budżet Gminy Biała Piska, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+), programy szkoleniowe
3	Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych poprzez zlecanie zadań publicznych i wspólne inicjowanie działań społecznych.	2026–2029	Urząd Miejski w Białej Piskiej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, organizacje pozarządowe działające na terenie gminy i powiatu, podmioty ekonomii społecznej	liczba zleczanych zadań publicznych; liczba organizacji realizujących usługi społeczne; zwiększenie udziału NGO w systemie usług społecznych	środki na realizację zadań publicznych – ok. 40 000 zł rocznie	budżet Gminy Biała Piska, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+), program współpracy z organizacjami pozarządowymi
4	Rozwój systemu informacji o dostępnych usługach społecznych poprzez	2026–2029	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Urząd Miejski w Białej	liczba działań informacyjnych; liczba mieszkańców	działania informacyjne i materiały –	budżet Gminy Biała Piska, Fundusze Europejskie dla

Lp.	Działanie / usługa	Lata realizacji	Podmioty zaangażowane w realizację	Wskaźniki	Koszty (roczne)	Źródła finansowania
	przygotowanie materiałów informacyjnych, prowadzenie działań informacyjnych oraz aktualizację informacji o usługach dostępnych dla mieszkańców gminy.		Piskiej, szkoły z terenu gminy Biała Piska, organizacje pozarządowe	objętych informacją; zwiększenie dostępności wiedzy o usługach	ok. 6 000 zł rocznie	Warmii i Mazur 2021–2027 (EFS+)
5	Rozwój dostępności transportowej do usług społecznych poprzez organizację wsparcia transportowego dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób wymagających dostępu do usług społecznych i zdrowotnych.	2026–2029	Urząd Miejski w Białej Piskiej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, organizacje pozarządowe, podmioty transportowe	liczba osób korzystających z transportu; liczba przejazdów rocznie; poprawa dostępności usług społecznych	ok. 60 000 zł rocznie (transport usługowy)	budżet Gminy Biała Piska, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027

2.2 SPOSÓB MONITOROWANIA PLANU

Monitorowanie wdrażania Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych odbywać się będzie w partnerstwie, przy udziale przedstawicieli podmiotów publicznych, podmiotów społecznych, medycznych oraz organizacji pozarządowych, zaangażowanych we wskazanych w dokumencie obszarach.

Systematycznie prowadzona będzie wymiana informacji dotycząca ogłaszanych konkursów, grantów, premii społecznych czy innych możliwości finansowania usług w Planie.

Proces monitorowania będzie polegał na analizie stanu realizacji zaplanowanych działań i wskaźników w ramach poszczególnych obszarów deinstytucjonalizacji Planu, dla każdego z obszarów.

MGOPS w Białej Piskiej, raz w roku, od 2027 roku (za rok 2026), zbierać będzie informacje o realizowanych usługach od podmiotów oraz prezentować je wraz ze sprawozdaniem z działalności. Służyć temu będą zaplanowane spotkania sieci do realizacji Planu.

ZAKOŃCZENIE

Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Gminy Biała Piska stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby mieszkańców oraz na wyzwania demograficzne, społeczne i organizacyjne, przed którymi stoi samorząd lokalny. Przeprowadzona diagnoza wskazała na rosnące zapotrzebowanie na usługi środowiskowe, w szczególności w obszarze wsparcia osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie zdrowia psychicznego oraz rodzin z dziećmi.

Plan wyznacza kierunki rozwoju lokalnego systemu usług społecznych w oparciu o założenia procesu deinstytucjonalizacji, którego celem jest stopniowe ograniczanie opieki instytucjonalnej na rzecz wsparcia realizowanego w środowisku lokalnym. Rozwój usług świadczonych w miejscu zamieszkania oraz w formach dziennych umożliwi mieszkańcom zachowanie większej samodzielności, poprawę jakości życia oraz utrzymanie więzi społecznych.

Realizacja zaplanowanych działań pozwoli na zwiększenie dostępności usług opiekuńczych, asystenckich, rehabilitacyjnych i wspierających, a także na rozwój nowych form wsparcia, takich jak teleopieka, usługi wytchnieniowe, mieszkalnictwo wspomagane czy środowiskowe formy wsparcia dla dzieci i rodzin. Szczególne znaczenie będzie miało również wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej.

Istotnym elementem realizacji Planu będzie także rozwijanie kompetencji kadry realizującej usługi społeczne oraz budowanie spójnego systemu koordynacji działań na poziomie lokalnym. Dzięki temu możliwe będzie skuteczniejsze reagowanie na potrzeby mieszkańców oraz bardziej efektywne wykorzystywanie dostępnych zasobów i środków finansowych.

Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych ma charakter dokumentu kierunkowego, który wyznacza ramy rozwoju usług społecznych w gminie Biała Piska w najbliższych latach. Jego realizacja będzie wymagała zaangażowania wielu podmiotów działających na rzecz mieszkańców, a także stałego monitorowania potrzeb społecznych oraz elastycznego dostosowywania działań do zmieniających się uwarunkowań.

Wdrożenie Planu przyczyni się do budowania bardziej dostępnego, zintegrowanego i przyjaznego systemu usług społecznych, który odpowiada na potrzeby mieszkańców i wspiera ich w możliwie jak najdłuższym funkcjonowaniu w środowisku lokalnym.